

JORDI CERVELLÓ: ÀNIMA I MÚSICA

L'ànima sustenta la part emocional de l'home i, en l'àmbit musical, és també una peça clau en els instruments d'arc. Es tracta d'aquell petit cilindre de fusta d'avet que se situa entre el fons i la tapa de l'instrument, que és essencial per a la producció del so i que, alhora, ajuda a resistir la pressió provocada per la tensió de les cordes.

Ànima i música conflueixen en el compositor Jordi Cervelló i Garriga, ara més que mai, en un moment avançat de la seva trajectòria artística.

La seva música, sigui per a instrument sol, de cambra o simfònica, manifesta una sensibilitat excepcional cap als éssers vius i un rebuig contundent vers la violència i la injustícia. Els seus escrits permeten precisar les pròpies reflexions tanmateix expressades musicalment.

El violí, el seu instrument, sempre l'ha acompanyat i fascinat, tant per la bellesa del so com per l'exquisida construcció. L'interès per l'art de la *liuteria* l'ha portat a apropar-se a instruments únics: Stradivari, Guarneri, Amati... i a relacionar-se amb luthiers reconeguts com Leandro Bisiach, Jacques Français, Josef Vedral, Pierre Vidoudez o, més recentment, David Bagué. Aquesta passió, així com les vivències emocionals i artístiques han sigut compartides per Caterina, la seva esposa i suport cabdal.

Cervelló mostra respecte per la tradició i la pedagogia musicals; reivindica el compromís social i cultural; cerca i anhela la perfecció en la interpretació i, molt especialment, reclama atenció per a tots aquells músics amb grans obres que han quedat exclosos inexplicablement de les programacions musicals del nostre país.

Pere Andreu Jariod, divulgador musical
M. Rosa Montalt, Secció de Música de la BC

Amb la col·laboració de Jordi Cervelló

1. El compositor

...tenia molta música acumulada al meu cap. Això es devia per una banda a l'estudi del meu instrument que era el violí, i per l'altra al meu apropament al repertori de piano que coneixia de memòria gràcies al meu germà, l'Enric i a les contínues sessions de música que es feien a l'Acadèmia Marshall. D'altra banda, a casa meva sempre s'escoltava molta música en aquells aparells tan antics i aquells discos tan sorollosos de setanta-vuit revolucions. Als meus pares els agradava molt escoltar les obres importants del gran repertori, en especial el rus, que els fascinava.

(Jordi Cervelló)

Documents destacats:

- Jacques Thibaud. Programa del concert de l'Associació de Cultura Musical al Palau de la Música Catalana, el 23 de novembre de 1948, amb dedicatòria autògrafa del violinista.

- *Yehudi Menuhin: únic recital.* Programa del concert al Palau de la Música Catalana, el 15 desembre de 1935, amb dedicatòria autògrafa de Menuhin del 8 d'octubre de 1996.

- Adia Ghertovici. Carta manuscrita a Jordi Cervelló. Chicago, 26 de febrer de 1982.

- Radu Aldulescu. Carta manuscrita a Jordi Cervelló. Maastricht, 13 d'octubre de 1982.

2. Moments decisius

A començament dels anys cinquanta van coincidir dos fets molt importants: l'aparició dels discos de vinil i el Festival de Prades, fundat per Pau Casals. [...]. Les suites de Bach, que vaig tenir la sort de sentir en directe pel mateix Casals, també les podia tenir en microsollc i escoltar-les a casa tranquil·lament, encara que no fos el mateix. En directe Casals impressionava, i molt. Crec que haver-lo escoltat va ser un cop definitiu per entendre que la música era el meu camí.

(Jordi Cervelló)

Documents destacats:

- *Anne Frank.* Reproducció de fotografia b/n, amb dedicatòria autògrafa d'Otto Frank (pare d'Anne) a Jordi Cervelló, 5 de novembre de 1973.

- Jan J. Bistrizky, The Arthur Rubinstein International Piano Master Competition. Carta mecanoscrita a Jordi Cervelló. Tel Aviv, 19 de novembre d 1974.

- *Sonata a la memòria de Pau Casals: violoncello.* Madrid; Barcelona: EMEC, 1991.

- Jordi Cervelló amb el compositor Boris Tischenko i els seus deixebles de composició a la classe núm. 36 del Conservatori de Sant Petersburg, la mateixa on va fer classes N. Rimskij-Korsakov, abril del 2002.

- *Quartet "Sant Petersburg".* Partitura manuscrita, 2010.

3. El violí / la corda / els luthiers

Queda clar que el violí, pel seu treball tan acurat com a objecte a més de les seves qualitats sonores, arriba a les més altes cotes de bellesa artística. [...] jo era molt jove quan vaig començar a apreciar les virtuts artesanals dels vells constructors. També entenien que el bon so anava acompanyat d'un bon treball de luthier i sabia que els bons violinistes tocaven només amb violins del passat, en especial els dels segles XVII i XVIII que uneixen la habilíssima manipulació de la fusta amb el so. Un veritable miracle.

(Jordi Cervelló)

Documents destacats:

- Caterina Autuori, esposa de Jordi Cervelló, amb un violí Stradivari a l'establiment de Josef Vedral a principis dels anys seixanta.

- *Leandro Bisiach i Jordi Cervelló.* Fotografia color, anys vuitanta.

- *Prova di violino.* Partitura manuscrita, octubre 2012.

4. L'escriptor, el crític, el bloguer

...sento la necessitat de fer un escrit sobre la violència. No en tinc prou amb l'obra compositiva. I no en tinc prou perquè voldria expressar algunes qüestions que només es poden explicar mitjançant la lletra escrita. La música és un joc de sensacions auditives, és la màgia. La lletra escrita, però, és la que precisa, és la que millor pot concretar un tema tan complex i delicat com aquest.

(Jordi Cervelló)

Documents destacats:

- Jordi Cervelló. "Violines italianos de los siglos XIX y XX" a: *Algo*, febrer 1982, núm. 373, pàg. 106-118.

- Jordi Cervelló. *Escrits sobre música*. Edició d'ordinador, 2011-2014.

5. L'obra musical

El meu catàleg compositiu és versàtil i està format per obres de molt diferent motivació. Unes obres estan escrites en un llenguatge més o menys relacionat amb la tradició històrica i pertanyen al que jo anomeno *Música instrumental pura*, altres obres tracten sobre el tema de la violència humana, un tercer grup inclou obres de caire més contemplatiu i metafísic. A més, hi ha un altre apartat amb obres de caràcter pedagògic i altres inspirades en obres o autors del passat.

(Jordi Cervelló)

Documents destacats

- *Vers l'infinit*. Barcelona: Catalana d'edicions Musical, 1985.

- *Capvespre: per a cor mixte*. Text: M. Concepció Garriga (mare del compositor). Barcelona: Clivis, 2001.

- *Violin-Concerto*. Barcelona: Boileau, 2005.

- *Gemini*: per a violí, violoncel i orquestra de corda. Barcelona: Tritó, 2010.

- *Ofrena a Franz Schubert*. Partitura manuscrita, febrer-març 2012.

- *Santa Clara 1714: la càrrega dels estudiants*. Barcelona: Boileau, 2014.

6. Pintura i natura

Torno a la música i em ve a la ment l'inspiradíssim Concert per a violí i orquestra de Mendelssohn, obra que sempre he relacionat amb l'estat més pur de la natura. Quan l'escolto sento la vegetació, els rierols d'aigua cristal·lina, la puresa de l'aire i la cridòria i les corredisses dels animals en llibertat. La volatilitat del tercer moviment evocant el joc i la persecució entre els ocellots és quelcom d'impagable. I parlant d'ocells vull recordar una frase del compositor Paul Dukas: «Escolteu els ocells: són grans mestres».

(Jordi Cervelló)

Documents destacats:

- *Formas para una exposición*. Barcelona: Catalana d'Edicions Musicals, 2004.

- Jorge Wagensberg i Jordi Cervelló. Fotografia, b/n.

- *Natura contra Natura*. Barcelona: Boileau, 2013.

Els documents no impresos formen part del Fons Jordi Cervelló
http://cataleg.bnc.cat/record=b2320297~S6*cat

Més informació:

<http://jordicervellogarriga.wordpress.com>

Fotografies: Max Molina Cervelló
Composició: BC. Oriol Miralles

Biblioteca de Catalunya

Carrer de l'Hospital, 56
08001 Barcelona
Tel. 93 270 23 00
Fax 93 270 23 04
A/e: bustia@bnc.cat
<http://www.bnc.cat>

De dilluns a divendres, de 9 a 20 h
Dissabtes, de 9 a 14

Jordi Cervelló

ànima i música

Del 14 de novembre
al 13 de desembre de 2014